

ZOOLOGICKÉ DNY

Brno 2017

*Sborník abstraktů z konference
9.-10. února 2017*

Editoři:

BRYJA Josef, HORSÁK Michal, HORSÁKOVÁ Veronika, ŘEHÁK Zdeněk, ZUKAL Jan

Pořadatelé konference:

Ústav biologie obratlovců AV ČR, v.v.i., Brno

Ústav botaniky a zoologie, Přírodovědecká fakulta MU, Brno

Česká zoologická společnost

Místo konání: Ekonomicko-správní fakulta MU, Lipová 41a, 602 00 Brno-Pisárky

Datum konání: 9.-10. února 2017

Řídící výbor konference:

Bryja J. (Brno)

Drozd P. (Ostrava)

Horsák M. (Brno)

Kaňuch P. (Zvolen)

Křištín A. (Zvolen)

Macholán M. (Brno)

Munclinger P. (Praha)

Pekár S. (Brno)

Pízl V. (České Budějovice)

Řehák Z. (Brno)

Sedláček F. (České Budějovice)

Stanko M. (Košice)

Tkadlec E. (Olomouc)

Zukal J. (Brno)

Organizační výbor konference:

Aghová T.

Bartáková V.

Bílková M.

Bryja J.

Budka J.

Frodlová J.

Hamplová P.

Hánová A.

Horsák M.

Horsáková V.

Hroudová S.

Králová T.

Líznarová E.

Loskotová B.

Michálek O.

Mizerovská D.

Petráková L.

Poláková R.

Polášková V.

Řehák Z.

Sentenská L.

Šupina J.

Těšíková J.

Turbaková B.

Zajacová J.

Zapletalová E.

Zukal J.

BRYJA J., HORSÁK M., HORSÁKOVÁ V., ŘEHÁK Z. & ZUKAL J. (Eds.): Zoologické dny Brno 2017. Sborník abstraktů z konference 9.-10. února 2017.

Vydal: Ústav biologie obratlovců AV ČR, v.v.i., Květná 8, 603 65 Brno

Grafická úprava: BRYJA J. & HORSÁKOVÁ V.

1. vydání, 2017

Náklad 430 výtisků.

Doporučená cena 150 Kč.

Vydáno jako neperiodická účelová publikace.

Za jazykovou úpravu a obsah příspěvků jsou odpovědní jejich autoři.

ISBN 978-80-87189-21-4

Rozšírenie a genetická diverzita vodných skokanov v oblasti juhozápadného Balkánu

BENOVICS M. (1), JABLONSKI D. (2), MIKULÍČEK P. (2)

(1) Ústav botaniky a zoologie, PřF MU, Brno; (2) Katedra Zoológie, PriF UK, Bratislava

Rod *Pelophylax* zahŕňa v oblasti západného palearktu až 13 druhov vodných skokanov, z ktorých štyri až päť sa vyskytuje na Balkáne. Rozšírenie jednotlivých druhov v rámci tohto územia však nie je úplne známe. V priebehu rokov 2013 až 2016 sme odchytili a molekulárne analyzovali 77 jedincov zelených skokanov z 37 lokalít naprieč Albánskom, Macedónskom, Kosovom a Čiernou Horou. Analyzovaný bol fragment mitochondriálneho genómu zahŕňajúceho gén ND2 a intrón jadrového génu kódujúceho sérum albumin. Fylogenetické analýzy rozdelili jedince do štyroch genetických línií zodpovedajúce druhom *P. ridibundus*, *P. epeiroticus*, *P. shqipericus* a *P. bedriagae*. Prevažná väčšina jedincov bola zaradená do klastru *Pelophylax ridibundus* s relatívne bohatou haplotypovou diverzitou. Zaujímavá je diskrepancia v jadrových a mitochondriálnych signáloch, ktorá naznačuje potenciálnu introgresiu mtDNA alebo neúplné štiepenie línií.

(PŘEDNÁŠKA)

Čo nám dokážu napovedať hostiteľsky špecifické parazity o evolúcií ich hostiteľov – príklad enigmatického *Aulopyge huegelii* a žiabrových parazitov rodu *Dactylogyrus*

BENOVICS M., ŠIMKOVÁ A., KIČINJAOVÁ M.L., ZAHRADNÍČKOVÁ P.

Ústav botaniky a zoologie, PřF MU, Brno

Hostiteľská špecifická rybných parazitov sa javí, ako jedna z najzaujímavejších vlastností pri riešení otázok týkajúcich sa biogeografie a historickej disperzie ich hostiteľov. Paraziti kaprovitých rýb z rodu *Dactylogyrus* (Monogenea), sa vyznačujú úzkou hostiteľskou špecifitou a preto sa javia ako vhodným kandidátom pre riešenie nevyriešených fylogenetických otázok medzi jednotlivými taxónmi čeľade Cyprinidae. Jedným z problematických druhov je aj *Aulopyge huegelii*, endemický druh balkánskeho polostrova. Cieľmi výskumu sme si preto stanovili: (1) preskúmať parazitofaunu *A. huegelii*, (2) zistiť fylogenetické vzťahy medzi druhmi *Dactylogyrus* parazitujúcimi tohto hostiteľa pre vznesenie nového svetla na fylogenetickú pozíciu *A. huegelii* a (3) v prípade nálezu nových parazitických druhov, ich opis. Parazitologický materiál sme nazbierali z 14 jedincov *A. huegelii* odchytených z rieky Šujica (Bosna a Hercegovina). Identifikovali sme 2 druhy *Dactylogyrus* – *D. vastator* a *D. omenti* n. sp., 3 druhy *Gyrodactylus* – *G. emmae* n. sp., *G. ivae* n. sp. a *Gyrodactylus* sp., *Diplostomum mergi*, *Myxobolus* sp., a nálevníky *Ichthyophthirius multifiliis* a *Trichodina* sp. Zatiaľ čo *D. vastator* je typickým druhom parazitujúcim na kaproch a karasoch, *D. omenti* n. sp.